

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

06.06.2019

м. Львів

№ 63/34 – р/к

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Буське підприємство водопровідно – каналізаційного господарства (далі – Буське ПВКГ; ідентифікаційний код юридичної особи – 20827575) у період з 01.01.2017 по 06.06.2019 займало монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення на території міста Буськ, на якій розташовані водопровідно-каналізаційні мережі, що перебувають у власності та/або користуванні Буського ПВКГ, із часткою 100 %.

У період з 01.01.2017 по 01.02.2019 Буське ПВКГ всупереч вимогам нормативно-правових актів України, встановило безпідставні та неправомірні вимоги стосовно отримання споживачами послуг з виготовлення технічних умов на встановлення приладів обліку води та відповідно справляння плати за дані послуги, що призвело до ущемлення інтересів споживачів послуг з централізованого водопостачання та водовідведення у м. Буськ, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

За результатами розгляду справи № 63/1-02-4-2019 такі дії Буського ПВКГ визнано зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку (за ч.1 ст.13 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

На Буське ПВКГ накладено штраф у розмірі 21 000,00 грн.

Адміністративна колегія Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 63/1-02-4-2019 про порушення Буським ПВКГ законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (далі – Закон), та подання Третього відділу досліджень і розслідувань Відділення від 13.05.2019 № 63-03/67п (далі - подання),

ВСТАНОВИЛА:

I. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ:

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії (далі - Колегія) Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

(далі – Відділення) від 24.01.2019 № 63/9-рп/к розпочато розгляд Справи № 63/1-02-4-2019 за ознаками вчинення Буським ПВКГ порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене частиною 1 статті 13 і пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме, зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення.

- (2) Листом Відділення від 24.01.2019 № 63-02/328 повідомило Відповідача про початок розгляду Справи № 63/1-02-4-2019 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (3) Головою Відділення надіслано Відповідачеві вимогу про надання інформації: від 15.02.2019 № 63-02/649в.
- (4) На розпорядження Колегії від 24.01.2019 № 63/9-рп/к Відповідач листами від 25.01.2019 вих. №14; від 04.02.2019 №18; від 21.02.2019 вих. №26 надав відповідь.
- (5) Листом від 22.04.2019 № 63-02/1382 Відповідачеві надіслано Подання з попередніми висновками у справі від 19.04.2019 № 63-03/62п.
- (6) 06.06.2019 Відділення провело слухання у справі за участю представників Відділення і Відповідача.

II. ВІДПОВІДАЧ

- (7) Буське підприємство водопровідно – каналізаційного господарства (далі – Буське ПВКГ):
 - місцезнаходження юридичної особи: 80500, Львівська обл., м. Буськ, площа Ринок, 2, ідентифікаційний код юридичної особи – 20827575;
- (8) у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» Буське ПВКГ є суб'єктом господарювання.

III. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

- (9) Відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України 05.03.02р. № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.02р. за №317/6605 (далі - Методики) Львівське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України провело дослідження становища Буського ПВКГ на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення у період з 01.01.2017 по 06.06.2019.

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища.

- (10) Відповідно до пункту 3.1. Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1. Суб'єкт господарювання.

- (11) Відповідно до пункту 3.4. Методики, визначення складу групи суб'єктів господарювання здійснюється шляхом установлення переліку незалежних суб'єктів господарювання, до складу яких входить суб'єкт (суб'єкти) господарювання, що випускає(ють), постачає(ють), продає(ють), придбаває(ють), {споживає(ють), використовує(ють)} конкретний товар (продукцію, роботи, послуги).
- (12) У розумінні абзацу дванадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», Буське ПВКГ є суб'єктом господарювання. Об'єктом аналізу є Буське ПВКГ – суб'єкт господарювання, що здійснює діяльність на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення.

3.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання.

- (13) Об'єктом аналізу є ринок послуг з централізованого водопостачання та водовідведення.

3.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище.

3.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання.

- (14) Відповідно до Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарних груп, які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (15) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (16) Згідно із пунктом 1 Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, що затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630 (зі змінами) (далі

– Правила № 630) зазначається, що Правила № 630 регулюють відносини між суб'єктом господарювання, предметом діяльності якого є надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення і фізичною та/чи юридичною особою, яка отримує або має намір отримувати послуги з централізованого постачання холодної води і водовідведення.

- (17) Згідно із:
- пунктом 2 Правил № 630, централізоване постачання холодної води – послуга, спрямована на задоволення потреб споживача у холодній воді, яка надається виконавцем з використанням внутрішньобудинкових систем холодного водопостачання;
 - централізоване водовідведення - послуга, спрямована на задоволення потреб споживача у відведенні стічних вод, яка надається виконавцем з використанням внутрішньобудинкових систем водовідведення;
 - абзацом 2 пункту 9 Правил № 630 визначено, що квартирні засоби обліку беруться виконавцем на абонентський облік;
 - підпунктом 5 пункту 29 Правил № 630, споживач має право на установлення квартирних засобів обліку та взяття їх на абонентський облік;
 - підпунктом 9 пункту 32 Правил № 630 виконавець зобов'язаний забезпечувати за заявою споживача взяття на абонентський облік у тижневий строк квартирних засобів обліку.
- (18) Відповідно до частини 1 статті 5 Закону України «Про природні монополії» до сфери діяльності суб'єктів природних монополій належить, зокрема, централізоване водопостачання та водовідведення.
- (19) Отже, послуги з централізованого водопостачання та водовідведення за споживчими властивостями не мають товарів - замінників.
- (20) Виходячи із вищевикладеного, споживачі м. Буська не мають можливості вибору підприємства, яке надавало б аналогічні послуги у цьому населеному пункті, тобто, споживачі можуть скористатися послугами лише Буського ПВКГ.
- (21) Послуги з централізованого водопостачання та водовідведення надаються Буським ПВКГ на платній основі, а отже, є товаром щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище Буського ПВКГ.
- 3.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів).*
- (22) Продавцем (виробником) послуг з централізованого водопостачання та водовідведення є Буське ПВКГ.
- (23) Споживачами послуг з централізованого водопостачання та водовідведення у м. Буську є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримувати вказані послуги від Буського ПВКГ для забезпечення фізіологічних, санітарно – гігієнічних, побутових та господарських потреб.

3.3. Визначення товарних меж ринку.

- (24) Відповідно до пунктів 5.1 – 5.3. Методики, товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:

- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання, тощо;
- подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників, тощо;
- наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
- відсутність суттєвої різниці в цінах;
- взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.

Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що б характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування, тощо.

- (25) Отже, за таких обставин, товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару є послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, які не мають товарів – замінників.
- (26) Тобто, споживачі м. Буськ не мають можливості вибору підприємства, яке надавало б аналогічні послуги у даному населеному пункті, тобто, споживачі можуть скористатися послугами лише Буського ПБКГ.

3.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринку.

- (27) Відповідно до вимог Методики територіальні межі ринку визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів є неможливим або недоцільним.
- (28) Отримання послуги з централізованого водопостачання та водовідведення можливе лише у суб'єкта господарювання, який провадить діяльність з централізованого водопостачання та водовідведення.

(29) Буське ПВКГ надає послуги з централізованого водопостачання та водовідведення у м. Буськ, в межах розташування водопровідно-каналізаційних мереж, що перебувають у його власності та/або користуванні.

(30) Таким чином, територіальними межами ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення є межі розташування водопровідно-каналізаційних мереж у м. Буську, які знаходяться у власності та/або користуванні Буського ПВКГ.

3.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку.

(31) Відповідно до Методики, часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.

(32) Часовими межами ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення визначено: період з 01.01.2017 по 06.06.2019, протягом яких незмінними залишились структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

3.6. Розрахунок частки суб'єктів господарювання на ринку.

3.6.1. Обсяг ринку на якому визначається монопольне (домінуюче) становище.

(33) Обсяги наданих Буським ПВКГ послуг з централізованого водопостачання та водовідведення складають:
за 2017 рік: водопостачання – [REDACTED] грн.; водовідведення – [REDACTED] грн.;
за 2018 рік: водопостачання – [REDACTED] грн.; водовідведення – [REDACTED] грн.;
I квартал 2019 року - водопостачання – [REDACTED] грн.; водовідведення – [REDACTED] грн.

3.6.2. Розрахунок частки суб'єктів господарювання на ринку.

(34) Виходячи з наведеного, частка Буського ПВКГ на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення впродовж 2017 року, 2018 року та станом на червень 2019 року в межах території м. Буськ, на якій розташовані водопровідно – каналізаційні мережі, що перебувають у власності та/або користуванні Буського ПВКГ, становить 100 %.

3.7. Визначення потенційних конкурентів.

(35) Відповідно до Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально – технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх

на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.

- (36) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії», природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги) (далі - товари).
- (37) Суміжний ринок – це товарний ринок, що не перебуває у стані природної монополії, для суб'єктів якого реалізація вироблених товарів або використання товарів інших суб'єктів господарювання неможливе без безпосереднього використання товарів, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій (стаття 1 Закону України «Про природні монополії»).
- (38) Відповідно до частини 2 статті 6 Закону України «Про житлово – комунальні послуги», виконавцями комунальних послуг є, зокрема:
- послуг з централізованого водопостачання – суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання;
 - послуг з централізованого водовідведення – суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водовідведення.
- (39) Отже, внаслідок технологічних особливостей надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, а також враховуючи те, що ринок централізованого водопостачання та водовідведення є монополізованим, конкуренція на ньому відсутня.

3.8. Визначення бар'єрів вступу на ринок.

- (40) Відповідно до Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (41) Бар'єрами вступу на ринок надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення є адміністративні, економічні та організаційні обмеження, які пов'язані із необхідністю отримання дозвільних документів, побудови (модернізації) відповідної інфраструктури, що потребує значних капіталовкладень та тривалого часу.

- (42) Відповідно до статті 5 Закону України «Про природні монополії» постачання теплової енергії, централізоване постачання гарячої води, централізоване водопостачання та водовідведення віднесено до сфер діяльності суб'єктів природних монополій.
- (43) Буське ПВКГ здійснює господарську діяльність надаючи вищевказані послуги споживачам, за що отримує відповідну плату, отже, в розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання.
- (44) Аналізуючи ринок надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення за період: з 01.01.2017 по 06.06.2019 встановлено, що у зазначених вище територіальних та товарних межах ринку Буське ПВКГ працює одноосібно та безальтернативно, не зазнає конкуренції на цьому ринку.
- (45) Внаслідок технологічних особливостей виробництва та надання зазначених послуг конкуренція на ринку відсутня: Буське ПВКГ є єдиним суб'єктом господарювання, що надає послуги з централізованого водопостачання та водовідведення у м. Буськ, в межах розташування водопровідно-каналізаційних мереж, які знаходяться у його власності та/або користуванні. Відтак, у споживачів послуг з централізованого водопостачання та водовідведення у м. Буськ альтернатива відсутня.

3.9. Установлення монопольного (домінуючого) становища.

- (46) Отже, у період з 01.01.2017 по 06.06.2019 на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення на території м. Буськ, в межах розташування водопровідно-каналізаційних мереж, що перебувають у власності та/або користуванні Буського ПВКГ, немає жодного конкурента.

3.10. Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища Відповідача.

- (47) Таким чином, ураховуючи вищезазначене, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», Буське ПВКГ у період з 01.01.2017 по 06.06.2019 на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення займає монопольне (домінуюче) становище в межах території міста Буська, на якій розташовані водопровідно-каналізаційні мережі, що перебувають у власності та/або користуванні Буського ПВКГ, із часткою 100%.

IV. ЗЛОВЖИВАННЯ МОНОПОЛЬНИМ (ДОМІНУЮЧИМ) СТАНОВИЩЕМ НА РИНКУ.

4.1. Обставини справи.

- (48) З метою здійснення контролю за дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, на підставі статті 3 Закону України «Про

Антимонопольний комітет України», Відділення провело дослідження діяльності суб'єктів господарювання на означеному ринку.

- (49) Для з'ясування питання, яким чином на даний час суб'єктами господарювання здійснюється надання послуг у сфері централізованого водопостачання та водовідведення фізичним та юридичним особам, Відділення надіслало Буському ПВКГ вимогу від 31.10.2018 № 63-02/2446в про подання інформації.
- (50) Буське ПВКГ листом від 05.12.2018 № 93 повідомило Відділенню такі відомості:
- Буське ПВКГ при наданні послуг з приєднання юридичних, фізичних осіб, власників квартирних будинків до мереж централізованого водопостачання та водовідведення керується «Правилами користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України»;
 - порядок приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення фізичних осіб. Для одержання технічних умов замовник послуг з централізованого водопостачання та водовідведення подає до виробника такі документи:
заяву, опитувальний лист;
ситуаційний план з визначення місця розташування земельної ділянки на відповідній території;
 - порядок приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення новозбудованих багатоквартирних житлових будинків. Для одержання технічних умов замовник послуг з централізованого водопостачання та водовідведення подає до виробника такі документи:
заяву, опитувальний лист;
ситуаційний план з визначення місця розташування земельної ділянки на відповідній території;
 - порядок приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення приватного житлового будинку для фізичних осіб. Для одержання технічних умов замовник послуг з централізованого водопостачання та водовідведення подає до виробника такі документи:
заяву, опитувальний лист;
ситуаційний план з визначення місця розташування земельної ділянки на відповідній території;
 - виробник після отримання від замовника всіх необхідних документів відповідно до Порядку надання архітектурно – планувального завдання та технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта архітектури і визначення розміру плати за їх видачу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.12.1999 № 2328, протягом 10 – ти днів видає технічні умови на підставі опитувального листа на приєднання об'єкта замовника до систем централізованого водопостачання та водовідведення з урахуванням потужностей споруд, пропускної спроможності мереж, із зазначенням умов для проектування вводу: місця підключення, місця розташування водомірного вузла, умов для влаштування проміжного резервуара і насосів – підвищувачів тиску тощо;

- Буське ПВКГ здійснює видачу технічних умов на встановлення приладів обліку води фізичним особам, власникам індивідуальних приватних будинків, юридичним особам.

(51) Інформація про видачу Буським ПВКГ технічних умов на встановлення приладів обліку води фізичним особам, власникам індивідуальних приватних будинків, юридичним особам підтверджується наступним чином:

- **Розцінками на технічні умови для встановлення приладів обліку води** (далі - Розцінки), які затверджені начальником Буського ПВКГ та погоджені міським головою м. Буська;

- зазначеними Розцінками затверджено **плату за видачу технічних умов для встановлення приладів обліку води** для споживачів у розмірі – 483,36 грн. (з ПДВ).

(52) Слід зазначити, що постанова Кабінету Міністрів України від 20.12.1999 № 2328, на яку посилається Буське ПВКГ при розробленні технічних умов, на даний час втратила чинність, а саме, на підставі постанови Кабінету Міністрів України від 20.05.2009 № 489 втратила чинність - 29.05.2009.

(53) Вищенаведена інформація підтверджується також наданими Буським ПВКГ копіями технічних умов на встановлення лічильників та підключення водо лічильників до водопровідно – каналізаційної мережі, зокрема:

- Технічні умови на встановлення лічильника № 12 від 26 червня 2018, які були отримані [REDACTED];

- Технічні умови на встановлення лічильника № 15 від 12 липня 2018, які були отримані [REDACTED];

- Технічні умови на встановлення лічильника № 14 від 05 липня 2018, які були отримані [REDACTED];

- Технічні умови на встановлення лічильника № 27 від 13 грудня 2018, які були отримані [REDACTED];

- Технічні умови на встановлення лічильника № 26 від 07 грудня 2018, які були отримані [REDACTED];

- Технічні умови на встановлення лічильника № 24 від 19 жовтня 2018, які були отримані [REDACTED];

- Технічні умови на встановлення лічильника № 3 від 20 лютого 2018, які були отримані [REDACTED].

(54) В ході розгляду справи № 63/1-02-4-2019, для з'ясування обставин видачі Буським ПВКГ технічних умов на встановлення приладів обліку води споживачам, загальної кількості виданих технічних умов тощо, Відділення надало Буському ПВКГ вимогу від 17.01.2019 № 63-02/174в про подання інформації.

(55) На вимогу Відділення, Буське ПВКГ листом від 25.01.2019 № вих. №14 повідомило такі відомості:

- щодо кількості виданих Буським ПВКГ технічних умов на встановлення приладів обліку води та суму коштів отриманих за послуги з виготовлення

технічних умов на встановлення приладів обліку води в розрізі років, що наведені у таблиці № 1.

Таблиця № 1.

Категорія споживачів	2017		2018	
	Кількість виданих ТУ, шт.	Сума отриманих коштів за ТУ, грн.	Кількість, виданих ТУ, шт.	Сума отриманих коштів за ТУ, грн.
Фізичним особам	8		18	
Власникам індивідуальних приватних будинків	11		9	
Юридичним особам	3		2	
Разом:	22		29	

- Буське ПВКГ здійснювало видачу технічних умов на встановлення приладів обліку води:
 - як споживачам, які мають намір приєднатися до мереж централізованого водопостачання (у 2017 році – не видавалися; у 2018 році – 1 шт.);
 - так і споживачам, які вже є приєднані до мереж централізованого водопостачання (абоненти) та бажають встановити прилади обліку води (у 2017 році – 22 шт.; у 2018 році – 28 шт.).
- (56) Отже, вищенаведена інформація фактично підтверджує, що Буське ПВКГ видавало технічні умови на встановлення приладів обліку води на водопровідній мережі споживачам, які вже є приєднані до мереж водопостачання та водовідведення, а також споживачам, які мають намір приєднатися, що суперечить вимогам чинного законодавства, а саме: Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», Правилам № 190, Правилам № 630 тощо, та отримувало відповідну плату за видачу технічних умов.
- (57) Законом України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» визначено правові, економічні та організаційні засади функціонування системи питного водопостачання, спрямовані на гарантоване забезпечення населення якісною та безпечною для здоров'я людини питною водою.
- (58) Правила користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, що затверджені наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 № 190 та зареєстровані у Міністерстві юстиції України 7 жовтня 2008 за №936/15627 (із змінами) (далі – Правила № 190) визначають порядок користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення населених пунктів України.

Правила № 190 є обов'язковими для всіх юридичних осіб незалежно від форм власності і підпорядкування та фізичних осіб-підприємців, що мають у власності, господарському віданні або оперативному управлінні об'єкти, системи водопостачання та водовідведення, які безпосередньо приєднані до систем централізованого комунального водопостачання та водовідведення і з яким виробником укладено договір на отримання питної води, скидання

стічних вод та не поширюються на фізичні особи – споживачів категорії «населення».

Відповідно до пункту 4.1 Правил № 190, для приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення замовнику таких послуг надаються технічні умови.

Технічні умови мають містити графічний матеріал із нанесенням відповідних інженерних мереж та місць приєднання до них об'єкта будівництва.

Виробник послуг з централізованого водопостачання та водовідведення видає замовнику технічні умови згідно з поданою заявою протягом десяти робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви з урахуванням потужностей споруд та пропускної спроможності мереж систем централізованого водопостачання та водовідведення, із зазначенням умов для проектування вводу: місця приєднання, місця розташування водомірного вузла, умов для влаштування проміжного резервуара і насосів - підвищувачів тиску.

(59) Отже, Правилами № 190 передбачено надання технічних умов при приєднанні до мереж централізованого водопостачання та водовідведення, а не при встановленні приладів обліку води.

(60) Правила надання послуг централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, що затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2005 року № 630 (зі змінами) (далі – Правила № 630) регулюють відносини між суб'єктом господарювання, предметом діяльності якого є надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення і фізичною особою, яка отримує або має намір отримувати послуги з централізованого постачання холодної води і водовідведення.

(61) Правила № 630 регулюють відносини між суб'єктом господарювання, предметом діяльності якого є надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, і фізичною особою, яка отримує або має намір отримувати послуги з централізованого постачання холодної води і водовідведення.

Згідно з пунктом 9 Правил № 630, у квартирі (будинку садибного типу) роботи з установа засобів обліку води і теплової енергії (далі - квартирні засоби обліку) проводяться спеціалізованою організацією, виконавцем, виробником чи постачальником за рахунок коштів споживача.

Слід відзначити, що Правилами № 630 обов'язків (прав) Споживача (власника приватного житлового будинку) чи Виконавця не передбачено умов, зокрема, щодо обов'язкового отримання технічних умов на встановлення приладів обліку води та справляння плати за них.

(62) Тобто, жодними нормативно-правовими актами України, зокрема, Законом

України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», Правилами № 190, Правилами № 630 не передбачено вимог, зокрема, щодо отримання споживачами технічних умов на встановлення приладів обліку води та відповідно, справляння плати за них.

- (63) Відповідно, надання Буським ПВКГ послуг з виготовлення технічних умов на встановлення приладів обліку води та справляння плати за вказані послуги є безпідставною та може призвести до ущемлення інтересів споживачів послуг з централізованого водопостачання та водовідведення у м. Буськ.

4.2. Антиконтентні наслідки дій Відповідача.

- (64) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монополієм (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монополіє (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (65) Встановлення Буським ПВКГ безпідставної та неправомірної вимоги стосовно отримання споживачами послуг з виготовлення технічних умов на встановлення приладів обліку води та справляння плати за дані послуги із споживачів - фізичних осіб, власників індивідуальних приватних будинків, юридичних осіб, може призвести до ущемлення інтересів споживачів послуг з централізованого водопостачання та водовідведення у м. Буську, оскільки:
- зазначена вимога створює ситуацію, яка примушує споживача при встановленні приладів обліку води отримувати документи дозвільного характеру – отримувати технічні умови;
 - споживачі несуть додаткові витрати на оплату послуг з виготовлення технічних умов на встановлення приладів обліку води у розмірі - 483,36 грн.
- (66) Тобто, створена Буським ПВКГ ситуація, яка примушує споживачів отримувати технічні умови на встановлення приладів обліку води, унеможливорює вчасно та якісно отримувати послуги з централізованого водопостачання та водовідведення (тобто, споживач позбавляється права обліковувати фактичні обсяги спожитих ним послуг з централізованого водопостачання та водовідведення за показниками лічильника у разі відмови від отримання споживачем технічних умов на встановлення приладів обліку води та оплати за них).
- (67) Отже, враховуючи те, що чинним законодавством України, зокрема, у сфері централізованого водопостачання та водовідведення не передбачено вимог щодо виготовлення технічних умов на встановлення приладів обліку води та справляння плати за дані послуги, то за умов існування значної конкуренції на ринку, споживач мав би можливість отримувати дану послугу безкоштовно та не витрачаючи час для їх отримання, виготовлення, оплати тощо.

(68) Таким чином, Буське ПВКГ використовуючи своє монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення у м. Буськ, диктує власні умови його функціонування, зокрема, шляхом встановлення додаткових вимог споживачам (виготовлення технічних умов на встановлення приладів обліку води) та, як наслідок, до понесення споживачами додаткових фінансових витрат.

(69) Такі дії Буського ПВКГ були б неможливі за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення у м. Буськ, адже в такому випадку споживачі мали б можливість обирати між кількома виконавцями, а у разі ущемлення їх інтересів могли б обрати іншого виконавця таких послуг.

4.3. Неможливість вчинення Відповідачем таких дій за умов існування значної конкуренції на ринку.

(70) За відсутності конкуренції на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення споживачі не мають альтернативних джерел придбання зазначених послуг.

(71) Дії Буського ПВКГ, які полягали у безпідставній та неправомірній вимозі споживачам м. Буськ, які приєднані до мереж централізованого водопостачання та водовідведення та мали бажання встановити прилади обліку води та споживачам, які мали намір приєднатися до мереж централізованого водопостачання та водовідведення стосовно виготовлення технічних умов на встановлення приладів обліку води, стали можливими через відсутність ефективного функціонування ринкового механізму із значною конкуренцією на ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення.

(72) Отже, Буське ПВКГ є єдиним суб'єктом господарювання, який надає послуги з централізованого водопостачання та водовідведення у м. Буськ, стосунків з яким неможливо уникнути, його поведінка, яка полягає у висуненні власних умов отримання послуги завдає шкоди інтересам споживачів, слабка позиція яких використовується на власну користь, оскільки відсутні інші альтернативні джерела отримання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення.

4.4. Загальні висновки щодо зловживання Відповідачем монопольним становищем.

(73) Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

(74) Ураховуючи вищенаведені дії Відповідача, який протягом 2017 - 2018 років та станом на червень 2019 року займав монопольне (домінуюче) становище на

ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в межах території м. Буськ, на якій розташовані водопровідно – каналізаційні мережі, що перебувають у власності та/або користуванні Відповідача, які полягали у встановленні безпідставних та неправомірних вимог щодо отримання споживачами технічних умов на встановлення приладів обліку води і справляння плати за дані послуги та можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів (фізичних осіб, власників індивідуальних приватних будинків, юридичних осіб), які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку, кваліфіковано Відділенням як зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку відповідно до частини 1 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

V. НАДАНА ІНФОРМАЦІЯ ВІДПОВІДАЧЕМ НА РОЗПОРЯДЖЕННЯ.

- (75) Під час провадження Справи, Буське ПВКГ у відповідь на розпорядження колегії Відділення про початок розгляду справи від 24.01.2019 № 63/9-рп/к, Буське ПВКГ листом від 14.02.2019 № 18 повідомило Відділення таку інформацію:
- враховуючи розпорядження від 24.01.2019 № 63/9-рп/к, Буське ПВКГ вжило заходів щодо припинення видачі технічних умов на встановлення приладів обліку води для всіх категорій споживачів (наказ № 4 від 01.02.2019 року) (копія наказу додається) та усунуло наслідки порушень (наказ № 5 від 01.02.2019 року) (копія наказу додається);
 - зокрема, наказом начальника Буського ПВКГ [REDACTED] № 4 від 01.02.2019 передбачено припинити видачу технічних умов на встановлення приладів обліку води для всіх категорій споживачів та відмінити справляння плати за них;
 - у свою чергу, наказом начальника Буського ПВКГ [REDACTED] № 5 від 01.02.2019 передбачено здійснити перерахунки за надані послуги з видачі технічних умов на встановлення засобів обліку води всім категоріям споживачів за період з 01.01.2017 по 01.02.2019 роки із зарахуванням коштів на особові рахунки споживачів.

VI. ВИСНОВКИ У СПРАВІ

- (76) Таким чином, доказами, зібраними у справі доведено, а Відповідачем не спростовано висновок Відділення про те, що Відповідач, займаючи протягом 2017 - 2018 років та станом на травень 2019 року монополіє (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в межах території міста Буська, підпорядкованої Буській міській раді, на якій розташовані водопровідно-каналізаційні мережі, що перебувають у власності та/або користуванні Буського ПВКГ, із часткою 100%, своїми діями, що полягали у:
- у встановленні безпідставних та неправомірних вимог щодо отримання споживачами послуг з централізованого водопостачання та водовідведення технічних умов на встановлення приладів обліку води та справляння плати за дані послуги,

України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), Адміністративна колегія Львівського обласного територіального відділення,

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що у період з 01.01.2017 по 06.06.2019 Буське підприємство водопровідно - каналізаційного господарства (ідентифікаційний код юридичної особи – 20827575), відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» займало монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в межах території м. Буськ, на якій розташовані водопровідно-каналізаційні мережі, які перебувають у власності та/або користуванні Буського підприємства водопровідно – каналізаційного господарства, із часткою 100%.

2. Визнати дії Буського підприємства водопровідно - каналізаційного господарства (ідентифікаційний код юридичної особи – 20827575), які полягають у:

встановленні Буським підприємством водопровідно - каналізаційного господарства безпідставної та неправомірної вимоги щодо отримання споживачами технічних умов на встановлення приладів обліку води та справляння плати за дані послуги,

порушенням, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку,

що призвело до ущемлення інтересів споживачів.

3. За порушення, вказане в пункті 2 резолютивної частини рішення, накласти на Буське підприємство водопровідно - каналізаційного господарства штраф у розмірі 21 000,00 грн. (двадцять одна тисяча) гривень.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова Відділення

Р. Лещинин

України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), Адміністративна колегія Львівського обласного територіального відділення,

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що у період з 01.01.2017 по 06.06.2019 Буське підприємство водопровідно - каналізаційного господарства (ідентифікаційний код юридичної особи – 20827575), відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» займало монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в межах території м. Буськ, на якій розташовані водопровідно-каналізаційні мережі, які перебувають у власності та/або користуванні Буського підприємства водопровідно – каналізаційного господарства, із часткою 100%.

2. Визнати дії Буського підприємства водопровідно - каналізаційного господарства (ідентифікаційний код юридичної особи – 20827575), які полягають у:

встановленні Буським підприємством водопровідно - каналізаційного господарства безпідставної та неправомірної вимоги щодо отримання споживачами технічних умов на встановлення приладів обліку води та справляння плати за дані послуги,

порушенням, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку,

що призвело до ущемлення інтересів споживачів.

3. За порушення, вказане в пункті 2 резолютивної частини рішення, накласти на Буське підприємство водопровідно - каналізаційного господарства штраф у розмірі 21 000,00 грн. (двадцять одна тисяча) гривень.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова Відділення

Р. Лещишин